

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Pitkänen, Miia			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yhteiseen elämään - Huostassapidon lopettaminen lastensuojelun toimenpiteenä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö	Aika-Datum-Month and year 2008-11-03	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 145	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tässä tutkimuksessa kuvataan ja analysoidaan alle 18-vuotiaiden lasten huostassapidon lopettamista lastensuojelun ammatillisena toimenpiteenä. Tutkimuksessa tarkastellaan miten asiakirjoihin perustellaan huostassapidon lopettaminen. Tutkimuksen tarkoituksena on huostassapidon lopettamisen syiden, lapsen edun ja toimenpiteen ammatillisen sisällön määrittely. Huostassapidon lopettamista tarkastellaan oikeudellisesta näkökulmasta painopisteenä lastensuojelun sosiaalityön ammatilliset käytännöt. Tutkimuksen pääaineisto muodostuu puolentoista vuoden ajanjaksolta Helsingin sosiaalivirastossa laadituista 71 lapsen huostassapidon lopettamista koskevista päätösasiakirjoista ja niihin liittyvistä asiakassuunnitelmista. Syventävänä aineistona on huostassapidon lopettamiseen liittyvät lastensuojelun tietojärjestelmään laaditut muistiinpanokirjaukset. Tutkimusmetodina on sisällönanalyysi.</p> <p>Tutkimuksen luvussa 5 kuvataan huostassapidon lopettamisen syitä. Luvussa luokitellaan huostassapidon lopettamisen syytekijöitä ja tarkastellaan syiden esiintymistä ikäluokittain. Luvussa kuvataan myös huostassapidon lopettamiseen liittyviä taustatekijöitä sekä lapsen sijoituksen jälkeisiä tuen muotoja. Luvussa 6 tutkitaan miten lapsen etu näkyy asiakirjoissa. Luvussa tarkastellaan lapsen edun sisältöä ammatillisena kuvauksena ja analysoidaan kokonaisuutta, josta lapsen etu huostassapidon loppuessa muodostuu.</p> <p>Huostassapito päättyy yleisimmin lapsen kasvuoloihin myönteisesti vaikuttavan muutostilanteen seurauksena. Suurin osa lapsista palasi huostassapidon päättyessä biologisen vanhempansa luokse asumaan. Enemmistö lapsista oli asunut huostassaolevana kotona ennen päätöstä huostassapidon lopettamisesta. Koekotiutuksen avulla arvioitiin lapsen edun toteutumista päätöksessä. Syytekijöinä korostuivat lapsen toimiva arkielämä, lapsen sosioemotionaalisia tekijöitä kuvaavat syyt, vanhemmuuden turvallisuus ja muutokset vanhemman elämänolosuhteissa. Lapsen arkea kuvaavien tekijöiden lisäksi pienempien lasten huostassapidon lopettamisen syinä korostuivat vanhemmuuteen liittyvät syyt ja isompien lasten kohdalla lapsen sosioemotionaaliset syyt. Syytekijöinä esiintyi myös lastensuojelun asiakasprosessiin liittyviä tekijöitä.</p> <p>Lapsen edun keskeinen sisältö muodostui lapsen ja perheen arkielämään liittyvistä sosiaalisista tekijöistä, joissa korostuivat tasapainoa ja myönteistä muutosta kuvaavat tekijät. Tutkimuksessa tarkasteltiin lapsen etua institutionaalisen lapsuuden, lastensuojelun ammatillisten toimenpiteiden vaikutusten näkökulmasta. Lapsen edun sisältönä korostui lapsuuteen liittyvien oikeuksien mahdollisuus ja institutionaalisen suojelutarpeen poistuminen. Huostassapidon päättyessä lapsen etu paikantui vahvasti normaalilapsuuden sisältöihin, toimivaan arkielämään, turvallisiin aikuissuhteisiin ja hyviin kasvuolosuhteisiin. Huostassapidon loppuessa korostuu lapsuuden myönteisten sisältöjen mahdollistuminen perheinstituutiossa, jolloin lapsen etuna nousee esille hänen asemansa perheenjäsenenä. Tutkimus osoittaa, että jatkossa tulisi tarkemmin huomioida lapsen kokemuksellisen tiedon sekä sijaishuollon aikaa koskevan tiedon merkitystä huostassapidon päättymisessä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Lastensuojelu, huostassapidon lopettaminen, ammatillinen toimenpide, lapsen etu, institutionaalinen lapsuus, sisällönanalyysi			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			